پیر وەیس

عبد الله حمەسور

بەوانەی تا تەمەنیان دروشت‌تر بێت
لە تەك هاوسەریاندا تینی ورەی ئەوینداری‌یان تاو دەستێنێت.

بۆیە باوکە پی‌ی لە کوڕ داگرتبوو. لە نیو سەدە پتر لە تەك خانوو بەرەکەیدا ئاشنا بوو بوو، مۆرکی دەست ڕەنگینی تاف لاوێتی خۆی‌و خۆشەویستەکەی بە بەژن‌و تەوێڵی پیرە خانووەوە دیار بوو، هێشتا بن‌کەشی جێگا دەستەکانی بە کەف ماڵی گەچی دیواری ناو تاقەکانەوە دەبینی. هێندەی نەمابوو بە سەریاندا بتەپێ. نیرگەو کۆڵەکەکان لە تاو بارگرانیان پشتیان چەمابوونەوەو کۆم بووبوون. ساڵ بە ساڵ تا بهاتایە پتر ڕۆ دەچوون. دەستەك‌و دیرەگی هەیوان‌و پشتەیوانەکە لە تاو ڕاکشانی چەندین ساڵەیان لەسەر گازەرای پشت لە تەك ئارامدا دەقیان گرتبوو. بەدەم پیش خواردنەوەی ساڵەهای ساڵەوە وەك شەقەدار ژێر سکیان قڵیشابوون. هێندەیان نەمابوو لێك ببنەوەو بترازێن. سپی‌داری دارە ڕای بنمیچی کەلەگی‌و گەنجینە ئەوەندە پێکەوە شان بە شانی یەك ڕاکشابوون لە سنووری ئارام دەرچووبوون بۆیە دەمیان لە یەك کردبووەوە. دوای هەڵپاچینیان یەکسەر لە زەمینەی پەڵە چناری دایکیان بزر بووبوون، مام وەیس فەرمانی بەندی تا هەتای بە سێ چارەکە سەدە دابوون خزاندبوونیە ژێر ئەستوری ئەژنۆیەك گڵەبانی سەربانی خانووەکەوە تا ڕۆژگاری چەرخی زەمانە درێژەی بکێشایە ئەمان لە تەك تەمەنی مام وەیس‌دا بەساڵا دەچوون. سرکیان لە گیاندا نەمابوو. لەبەر چارە ڕەشی خۆیان زستانان بەدەم پشت‌و سەرو گوێلاك کوتان‌و بانگێرانەوە دەلەرینەوەو دەهاتنە لەرزین، گەر ڕەنگی خاوەنەکەیان نەگرتیێ خوویان گرتبوو. لاسایی بەرۆکی پیروەیسیان دەکردەوەو بە ختوکەی بانگردێنەکە سنگیان لێك دەترازاندو درزیان دەبرد. برێنکیشیان دەپووکایەوەو دائەنەوین. ئاکاری وەیسە پیر لەگەڵ خامۆشی‌دا نەدەگونجا. دژ بە یەك بوون. ژیانی سەرتاپا بریتی بوو لە جان. بۆیە هەر کە سەری سپارێکی بە نەوی ئەدی خەریك بوو چاوانی دابێت‌و هەستی بۆی دەجوڵا. سەر نەوی لافرە لەنگ بوو. بێ سێ‌و دوو دەچوو بەهانایەوە. گڵی گوێسوانەکەی لادەبرد. جەمسەری دارەڕای لای دەستەك‌و سپی‌دارەکان لە کاتی خۆی‌دا زۆری دابوون بە دەمەوە. ڕایەڵی دارەکەی بستێك دەکشاند بۆ سەر دیوار. چەند گورگەو تەڵەزمە تەختەیەکی وەك پواز دەکردە

سەریی ژێر سەریان، سەری سپی دارەکەی بەرز دەکردەوە، جا بە پێخەفی قایشو رەو گلەبان دای دەپۆشینو گەرم رای دەهێنان.. بە دڵ ئارامی‌یەوە لە ژێریا پشووی ئەداو ئەمەوایەوە.

وەیسە پیر جێ پێ‌یەکی خانوەکەی بە تەلارێکی قەشەنگ نەدەگۆری‌یەوە، هەرکە دەی‌زانی کوڕەکەی دەم‌هەڵ‌دەهێنێتەوە، بێ تێ‌ڕامان وەك بەرووی ناو ئێنمۆی پشکۆی دار بەڕوو بەرووی‌دا دەتەقیەوەو دەمو دەست دەی‌نەڕاند بە سەریا: خۆتو ژنەکەت بڕۆن خواتان لەگەڵ، خانووی نوێ پیرۆز بەخۆتان بێ، لە خوام دەوێ ئێوە بڕۆن، من گەڕەك بەجێ ناهێڵم، بەرد لە شوێنی خۆی سەنگینە، ئەوەندەم بەبەرەوە نەماوە، تەمەنم ئاشنابوونی جۆرە کەسانێکی نەماوە کە وا دەزانن لە ئاسمانەوە بەربونەتە خوارێ، ڕیزی تەمەن درشتێکی وەك منیان لا سووکە، هێشتا بە خۆمدا رادەپەڕموم، بە پەلە کوتێش بێ خزمەتی خۆم پێ دەکرێ، کە من بەم کولانە دارزیوە قایل بم ئیدی تۆ چیت گەرەکە ... دەزانم بووکێ لەگەڵ من‌دا دانووی ناکوڵێ، هەرۆن بەلای کاری خۆتانەوەو من تەنگەتاو مەکەن.

کوڕەش ساتە نا ساتێ قوڕمیشی قسەکانی خۆی دەکردەوە، وڕکی لێ گرتبوو، پێ‌ی لە باوکە پیرەی کردبووە کەوش، هەرگیز بێ تۆ ناگوێزینەوە، من بەو مەرجە خاڵۆزای خۆم هێناوە کە دەبێت تۆوی نۆماڵی بووكو زاوایەتی لە وەردی خانووی نوێ‌دا بروێنین، بەڵێنیکە داومەو هەڵ ناگیرێتەوە، ناش‌کرێت دوورە پەرێز بین لە تۆومو بێ تۆ نازین، خەڵکی لۆمەمان دەکەن، ئەوەتا ژوورێکی خنجیلانەی بەدڵی خۆشتم لە خانووە تازەکەدا بۆ تەرخان کردوویت، دیوارەکانی دەڵێ‌ی کافورن، جوانو رازاوەیە، ئیدی بابە تۆ کاڵەك خوری یان بێستان ڕن...

باوکە زۆر ستەمە لەکەلی بیرو ڕای خۆی بێتە خوارێ، قاڵ‌بووی ئەشکەنجەی ناو بۆتەی ژیان هەڵس‌وکەوتی دەروونی وا باداوە چاو لە دووی تەنانەت تاکانە کوڕەکەی خۆشی پێ لەنگە.

کوڕەش لەتاو دووری خۆشەویستەکەی ئاڵۆزی باری نالەباری ئەم تەگەرەیەی باوکی باری کەوتبوو، سەری دنیای لێ هاتبوەوە یەك، سەرەتاو بنەتای چوار وەرزە سوورێکی پڕیان بە دەوری خەرمانەی خۆردا خواردبوو، لە گرێ‌ی بەستنی دووا چرکەی پایانی نیوەی شەوی زستاندا وەرزەکان سەر لە نوێ ئاوێتەی ڕۆژێکی نوێ‌ی بەهاری شاد دەبوونەوە، ساڵ وەچەرخاوەتەوە بەسەر خوازبێنیو مارە برین‌دا هێشتا دوو دەستگیرانە پەردەی بووكو زاوایەتی ژیانی نوێ‌یان بۆ نەرازێنراوەتەوە، دڵیان لە دوور بۆ یەك لێ‌ئەدا، نیشانی خۆشەویستیان لە خانووبەرەی نوێ‌دا لەسەر چاوانو نێوان دڵان رەگ دادەکوتێ، دوواکەوتنی گواستنەوەی ژن کارێکی نابەجێ‌یە، دەست بەرداربوونی باوکیشی گەلەك دژوارو جێ‌ی لۆمەیە، پیر وەیس زادە گینگەڵەی خواردوە بە دەست داری‌کەوە هەردوو سەری پۆخڵە، ڕۆژ لەگەڵ ڕۆژ خەوو خۆراکی لە پیرە باوك بێزارو تاڵ کردبوو، ووتەکانی پێشووی بووبوونە قەوانێکی سواو، هێند پەریشان بوو لەوانە بوو سەر بەکۆشی دوژمن‌دا کات تا بە دادی‌یەوە بێت، ناچار قەوانەکەی بە ئاوەژوویی با ئەدا، دیوەگێری ئەم جارەی وا لێ کردبوو چیرۆکێکی ڕۆمان بۆ باوکە پیرەی دابنێ‌و بیکاتە پاڵەوانێکی دڵداری دوای بەسەربردنی نزیکەی حەوت گرێ‌ی تەمەن.

بە رای هەزرە لاو دەرەتانێکی پەربڵاوی بۆ بیرو مەبەستی خۆی رەخساندوە. شەوێك لە شەوان پێشوازی لە بڕێك هاوڕێ‌یانی باوکی کرد، کۆڕی دیدەنی بە باسی لاوێتیان گەرم کرا، ناشێ کوڕە ئەم هەلە لە دەست بدات، هەندێ باسی سەرسامی ئاوێتەی گفتو وێژەیانی کرد، چەکەرەی ئاخافتنەکەی لە زەوی‌یە بەیارێکی ڕەقانەوە سەری دەرهێنا سەدان نیشانەی پرسیار لەبن چڵو چەوێڵی چقڵی درکەزیەوە بۆی هاتنە سەما دەزانن باوکم دەیەوێ هەرزەیی خۆی دەمە زەرد کاتەوە.. نازانم چۆن دڵی بڕوای دێ دووای دایکم تازە ژن بێنێتەوە... خۆ هێشتا کفنەکەی زەرد نەبوە.. ئەی ناپرسن چ شیرینیەکی چوە بەم خانووە داروخاوەدا. وا خەریکە بێتە کەلاوە.. گەر پەنا ناباتە بەر مەرامی ژن هێنان، ئەی بۆچی وڕگی لێم داگرتووەو ڕێ داناگرێت بۆ هەواری تازە تا ئێمەش بەچاو خزمەتی بکەین‌و کووڕی ژیانی پێوە دیار نەبێ.

لێ‌ڕوانینی لاتریسکەی چاوی میوانان لە تەك یەك‌دا ئەبڵەق بوو، نووکی هێڵی تیشکی مارەو دوویی چاوەکانی بە چەشنی درکە زەردە دەرزی ئاژەنی چاوە کزۆڵەکانی مامە وەیسیان دەکرد، چپە چپیان دەئاخنیە گوێ‌ی یەکتری‌یەوە، لە ناوەندی وڕتە وڕتەکان‌دا دەنگێکی قەبەو قوڵا لە دەم میوانە کەتە زلەکەیانەوە وەك تاوێری لێژی هەڕوونەی چیا بە گرمە گرم ترازا، خۆی تێ هەڵ‌قورتاند، گرمەی دەنگە قەبەکە لە ناو مۆخی مامە پیرەی خانە خوێ‌دا دەنگدانەوەی بۆمبایەکی چەقاند.. جا کەواتە بێ ئەم سەرو ئەو سەر بۆ نای‌نێیتە مشتی کوڕە تاکانەکەتەوە، ئەم پێ لێ‌داگرتنەت لەچی.. ڕێكو ڕەوان بێژە منیش ژنم دەوێ‌و ژن دەهێنم.. ئیدی بۆ وا مانت لێ گرتوە؟.

وەیسە پیر سەرێکی بۆ سینەو بەرۆکی خۆی شۆڕ کردەوە، هاڵاوێکی بەتینی لە ئاهی بێخیی دەروونی پژاند، هەناسەیەکی قووڵی هەزارو یەك واتای هەڵ‌کێشا، ئەوەی لە دڵی‌دا پیشی خواردبوەوە بە چرکەیەك زۆر ستەمە هەڵی ڕێژێ، هەنسکی پەژارەیی لە ناو وڕاقی سكو قوڕگیا ئەوق کرد، هەر چیەك بڵێ بێ سوودە.

بۆڵەی میوانەکەی دیکەیان دری بە تاسو خامۆشی وەیسەدا سەرە لەقێ‌ی خستە ناو کڕی کۆڕەوە، هاتە سەر چۆكو دەرەی لە ووتەکانی واڵا کردەوە: جا ئەم برە بیانووەی بۆچی‌یە.. کەس لاری لەوە نیە پیر وەیس ژن بێنێ.. ڕای ئێمەشو (دڵشاد)ی کوڕیشت لەوەدا یەك دەگرێتەوە، هەر ژنیش دەهێنی، بە ساڵاچوویەکی هاوتەمەنی خۆت بێنە کە پێت قایل بێت.. ئیدی خۆ بەڵگەی ئەوەت بە لاوە نامێنێ لە تەك کاك دڵشاددا ڕێ دانەگریت.. باوكو فرزەند لە یەك نابێت بام پێکەوە بن باشترە، لایەکیش لە کوڕە دەکەیتەوەو ئەویش دڵی بە تۆ دەکرێتەوەو دەبنە هاودەنگی یەك.. ئەوسا بۆ پارسەنگی قسەی هەوڵان دەلاقەی کەلێنی جێ لۆمەی خەڵکی بە تاشەبەرد هەڵ دەچنیتو نابیتە جێ‌ی توانجو تەشەر. ئەوا ئێمەش ئامادەین بۆ باربووی کاری خێری‌و کۆمەکیتان دەکەین.

دیسان هێندەی دی پیر وەیس زەینی نوقومی بن داوی دەڵێن‌و دەریای خەیاڵ بوو، دەمارەکانی مێشکی لە ئاستی لە خۆ بەرگری کردن خۆ گردکردنەوەی ژاکاو ئاڵۆزتر بوون.. فلیمی چەرخی ڕۆژگار بە تیژ ڕەوی لە نێو کاسەی سەری‌دا گێژ دەخواتو دەچەرخێت، چاوی لە ڕاستیا ڕێشکەو پێشکەی دەکرد، زاڵ نەبوو لە

جودا کردنەوەیان.. کێ لە مەرامی کێ تێ دەگات. ئاش لە خەیاڵیو ئاشەوان لە خەیاڵی، رەگی بڕوای پیروەیس وا چەسپی بوو بەرد لە شوێنی خۆی سەنگینە، بەختەوەری جگەرگۆشەکەی لەوەدا بەدی دەکرد ژن گواستنەوەیو ماڵ گواستنەوەی لە یەك کاتدا لێك دانەبڕێت، باوکە خۆش گوزەرانی خۆی لە بۆ کامەرانی کوڕو بووکی بەخت دەکرد، لە خۆی دەبورد، هەمیشە لەبەر خۆیەوە دەی ووت: من باکم نی‌یە دەتوانم بۆ خۆم بە ڕێوە بچم.. بەڵام با دڵەو ژنەکەی بڕۆن بە لای کاری خۆشی خۆیانەوە.. چۆن دەتوانم پێ بەو پشکۆیەدا بنێم هەر لە ئێستاوە منیان لا بیمە سپڵی لاورگ، هەر هیچ نەبێ دووای یەك دوو ساڵ گواستنەوەیان ئەوسا دەبمە ئەندامێکی هاوبەشی خێزانەکەیان، هەرگیز من نامەوێ لە سەرەتای ژیانی هاوسەرییاندا دەست بێنمە ڕێی هەڵس و کەوتیانو دارو باریان لار بکەم.. ئەوان وەك من نین ئاسمانی تەمەنی ژنیان هێدی هێدی لێ بێتەوە یەك، بەری دنیا بەربڵاوە، تا پێت خۆشەویستیان پێکەوە لە مەودای ژیانیاندا دوور لە من پتر گەشە دەسێنێ.

پیروەیس مەلەوانێکی بەڵەد بوو، شارەزای لوول‌دانو ڕۆچونی ناو گێژاوی ناهەموار بوو بوو، بە گورجی لێی دەتەکیەوەو بەرەو مەنگی دەکشا، خۆی لە هێرشی ڕكو کینەی لافاوی زۆر ڕوباری هەڵچووی بەگژ ژیانی‌دا قوتار کردوە.. ڕێ پێی لە بواری تەنکاوەکاندا هەڵگرتوە، بە کارامەیی خۆی گەیاندۆتە کەناری هێمنو بە پێزو بەفەر.. بە هەوای شان بە هەورازی قەدپاڵو تیرەشاندا هەڵگەڕاوە، بە ئارامی گەیشتۆتە سەر لوتکەی چیا ئێستەش چۆن دۆش دائەمێنێو خۆی مەلاس ئەدا لە بن کەورگی ئاوی چەمە شێتەی نەهامەتی، خۆ گێژاوی دەریا لوولی نەداوەو هەڵی لوشێتە ژێر بارستایی قورسی ئاوی تاڵو سوێرەوە، لە مەودای بۆچوونی بۆژۆو بێ سەرو پێ سڵ ناکاتەوەو مەزنەی لە خشتە نابات، پەی بە مەلەوانی بگرە ئاوی گەلەك قوڵتریش بردوە.. بە باوەڕێکی بابی‌یەوە دەتوانێ خۆی لە ژێرەو ژووری ڕای کورەکەی‌دا دەرباز کات، بە هەزار نووکە سوژنی دڵشادی کوڕی هێندەی دەمە گاشنێکی پیر وەیس لە گۆشتە زەوی ناکێڵێت.

پیروەیس تویشوی بۆ سەرنجی خۆی لە پشت ناوەو بیری زۆر دوور بڕ دەکات.. نا تاسێو نا پەشۆکی، بێ هەناسە برکێ ئەوەتا لە کەناری بەندەری فەرمایشتی میوانەکانی‌دا وا خەریکە لەنگەر دەهاوێ، قسەی دروست بێ بلندگۆ پەردەی گوێی گوێگران دەلەرێنێتەوەو ویژدانیان دەهەژێنێ.. دوای ژنەفتی ووتوویژی میوانەکان، مامەپیرە خۆی لەناو حەشاری مەڵاس‌دانی ئاخافتن‌دا بزواند، سەرێکی بلند کردەوە – کوڕەکەی راچڵەکیو بە چۆکەوە وەك کۆڵەکەی ژێر ڕایەڵی سپارەکان لە بەردەمی باوکیا ڕووا – بە قامکە گەورەکانی چاوانی گلۆفت دەستێکی کارامەیی لە ئەوێڵی‌یەوە بۆ سەر ریشو تا پایانی چەناگەی هێنا، گەردی حەپەساوی لە سەود سمای خۆی سڕیو تەکاند.. لە تەك بسکەی سمێڵی‌دا درزی دەروازەی زاری خستە سەر پشت، بزەی خەندەیەکی پڕ پتر لە هەزاران واتای ژیرێ ئاڵاندە کوڕی دیدەنی، دەستێکی سۆزی هێنا بە سەرو پۆتەڵاکی لاوە جگەرگۆشەکەیدا، بە ڕێزەوە ڕستە سوپاسی بێ‌پایانی لەبەردەم پێشوازی فەرمودەی میوانە هاوڕێکانیدا گرێ‌چن کرد قوتوە جگەرەکەی بەر باخەڵی دەرهێنا، سەرو جگەرەی بۆنداری کەی پێشکەش کردن.. ئاماژەی برۆ هەڵتەکانێکی گرتە دڵشادو دەمو دەست جگەرەی بۆ داگیرساندن، بە دەم دەردانەوەی هاڵاوی هەناسەوە چەند هەنسکێکی درێژکۆلەی هەڵکێشا، کۆتایی ڕیزی هەنسکان لە سەرەتای گێڕانەوەی ڕووداوێکی کۆن‌دا لە چاو ون بوونو توانەوە.. ئێوە چۆن لە من گەیشتوون..! ئەزمونی خۆشەویستی بووکو زاوا، ماڵو ژنە، یا ژنو ماڵ...؟

ڕۆژێك بوە ماڵم بە کۆڵمەوە بووە، تازە (هەمین)ی خوا لێ خوشبووم خواستبوو، لەبەر بێ بژێوی ڕوومان کردبوە شانی خوارووی ناوچەی (زەڵم)ەوە، کونێکمان لە گردەکەی (قورتاس) وەك کەورگ هەڵ دریبوو، شەوان تیایدا جووت دەبووین، هەر لە تاریکو لێڵی بەربەیانەوە لەتەك هەمین‌دا دەستمان دەکرد بە سەعلەم هەڵ‌کەندن، ئەو ناوە زۆنگاو بوو، گژو گیاو گەڵا گایەمەو گەون باڵا پیاوێك لەناو ئەو شەخەڵەدا بەرز دەبوونەوە..

لەبەر ئاوی زەلکاوەکە پێڵاومان بۆ لەپێ نەدەکرا، هەفتەی سێ چوار وەقە سەعلەممان هەڵدەکەند، چەرچی‌یەکان بە دە پانزە ڕۆپێ مامەڵەیان دارو لەلە دەکردو لێیان دەکڕین، دەیان برد بۆ شار، جارێکیان بەری‌کەوت بێ‌ئاگا پێم نا بە سەری مارێك‌دا، ڕەش مار لەتاو ئازارو ئەندێشەی گیانی خۆی قەفو کلکی ئاڵاندە قاچو قولو بەرپشتێنو تا ژوور سنگمەوە، جەستەی جەڕاندمو لە مەنگەنەی‌دا، پەراسووەکانمی بە سەرە کللك وەك گەڵاکوتك دەکوتا، لە ترساندا نەم دەوێرا فزە بکەم، لە شوێنی خۆم ڕەق بوو بووم، دەت ووت بە گوریسێکی ئەستوری دوو بادی مووی کرژ بە دارێکەوە شەتەك دراومو چاوەڕێی گیان‌لەبەر بڕان دەکەم، گیان لە شوێنێکی سەختایەو دەرناچێت.. دان‌گرتن بە خۆدا لە ناکاو ورەی پەتی خامۆشی پساند، هاوارم دەگەیشتە کەشکەشانی فەلەك، هەمین نەی‌کردە نامەردی بە پەلە وەك تیسکەی تفەنگ بە هانامەوە ڕای‌کرد، نەپەشۆکا، بە هەڵە داوان قیژاندی بە سەرما نەکەی بجوڵێیت.. چرکە نەکەیت.. پێت زۆر داگرە، خۆت زیاتر قورس بکە لەسەر تەوقە سەری مارەکە، بە بێڵەکان لە تەنیشتی پاژنەی پێمەوە پەیتا پەیتا سەری مارەی کوتا، بەوەدا زانیم گیانی لەبەر بڕیوە کە وەك پەپکەی تۆپەڵە گوریسێك قەفی لە لەشم بەربووەوەو خزایە خوارێ، لنگە لەرزێم پێ‌کەوتبوو، لەشم دەهاژاو کەوتمە دڵە کوتێ، ڕەنگم پەڕیو بوو بە زەردە چەوە، هەمین هاتە ژێر باڵم، بە لۆژە لۆژ ڕای‌کێشام بەرەو گردەکە، شلکەی ڕانی کردە سەرینو هەر ئەوەندەی پێ‌دەکرا قوم قوم ئاو بکات بە دەممەوەو بڵێ سەری مار نەکوتیت سەرت دەخوات.. لەتاو پەژارەیی خۆم بەزەییم بە هەمین‌دا ئەهاتەوە کە زۆر بە پەرۆش بوو بۆم، لکی دەستماڵەکەی تەڕ کردو تاوو تووی لاجانو ناوچاوانی فێنك کردمەوە.. سۆزمان لە ناو بریسکەی چاوانی یەکدی‌دا ئاوتای یەك بوون، بزەی لێوی خۆشەویستیم ئاوێتەی ڕوشنایی ڕووی هەمین بوو، سەرم بلندکردەوە بۆ نێو باسکی، تا چرکەی کاژێری ساتی ئارامیم لە نێوباوەشی هەمین‌دا هەڵ بکشایە زیاتر هەناوم تێ‌دەزایەوە، بوومە منالێکی بەرمەمکانەی ئەوینو هەر دوو قۆڵم ئەڵقاو ئەلق لە گەردنی تێك ئاڵاند، ئەمجارەیان هەستم بۆ سەرفرازی هاتە هەژان، دوواندن واقی وڕماو چاو کەوتە سکاڵاو سوپاس، لەتەك ختوکەی سینەو هاڵاوی دەمو لێو هەستی بزواو هوروژا، بە پەلە پروزێ کۆڵوانەو پێچی سەری داماڵیو لە ژێر تارای ڕەشماڵی سرکەیی‌دا ئاوادامان خۆمان پێکەوە داپۆشی،

بەرەو خەونی دڵ ئارامی.

پیر وەیس یادی یەکەم مانگی هاوسەری بە گێڕانەوەی ئەو رووداوە پێچایەوە، بە دەم چا خواردنەوەوە قوتوە جگەرەکەی خستەوە بەردەم میوانەکان، دوو توێی مافوری بیرەوەری ساڵێکی دیکەی ڕاخست، ئێوە دەفەرمون چی.. لەبەر بێ گوزەرانی و کەم بژێوی خۆم و هەمین و تەورەکەم روومان کردە ناوچەی قەرەداغ، کۆپی خۆت بگرە وا دەکەوینە گیانی دار بەڕووەکانەوە، تەورم دەمەزەرد کردبووەوە تێر بە هەسان سووم بۆ دەستەك برین، بەر لە هەتاو کەوتن هێشتا چاپی یەکەی هەمین دەمی نەکێشابوو دوو سێ دەستەکێ دار بەڕووم لاڵ و پاڵ لێ ئەدا بە زەویدا، ڕۆژێکیان کاتی بەرچاپی دوو بیچوە بەراز دایکیان بزر کردبوو، هەمین پشتێنەکەی منی بۆ کردنە تەوق و بە دارە گەورەی شەخسەکەوە بەستنی یەوە، دووا دڵۆپی چای قۆری یەکەم هەڵچۆڕاند.. بەرەو نشێوی شەخەڵی کەنار چەمەکە بۆ پێویستی ئاو ڕۆ چووم، لەناو کپی توولە ڕێی خەیاڵەکانما لەپڕ هاوارێك گوێ قوڵاغی کردم، هەر ئەوەندەم خۆش بوو زانیم هەمینە.. لەتاو قیژە قیژی لەوانەبوو گەڵای دەوەنەکان کەر بن و بوەرێن: کورە وەیسە، وەیسە فریاکەوە، ئەوە بەرازەکەیە، بەراز...!! نەرەی هەمین واتێی دەخوڕیم نانەژاوی لەسك بڕیم و زەوی نەیگرتمە خۆی، لەتاو دەڵە بەراز بەهەڵەداوان هەنگاوێکم بەرەو هەمین من دەڵێم کردە سەد، تۆ بڵێ هەزار.. دەنگ دانەوەی بۆڕەو مرقەی دەڵە بەراز لەو بەری کۆپی یە درەختەکانی دەلەرزاندو گڵی ژێر ڕیشەیان هارەیان دەکردە خوارەوە، ڕوانیم بەرازە بەلووشە لووش لمۆزی لە توونەڵەکانی دەسوێت، ئاگری جگەر وای هەڵگرتبوو لە یەکانە دڕتر شان و ملی لە پیرە دار دەخشاند، هەمین لە ترسی دایکە بەراز وەك سمۆرە بە دارەکەدا هەڵ گەڕاوەو خۆی لە نێوان سێ پەلەکەیدا مت کردبوو، بەگورجی هاوارێکی لێ کردم: کورە نەخەڵەتێیت بێتە پێشەوە وەیسە، بە شفرەیەك ورگت هەڵ دەدڕێت.. مەترسە تەورەکەشم پێیە، ها، بەماتەمات پاشەکشێیەکم بەرەو پێخەفەکان کرد، پەلاماری خەنجەرەکەمدا، لە تاو خۆشەویستی هەمین تینی ورەم تاوی ساند، لا تەنیشتی درەختەکەی ئەو دیوم لێ گرت، چاوێکم لە بەرازەو چاوێك لە ژنەکەم، چاویان لێ ناتروکێنم، دەڕوانم هەمین دەم و دەست تەورەی بەرز کردەوەو حاو حویەکی بۆکردو بە هەموو هێزو توانایەکیەوە کە کردگار پێی بەخشیبوو دای وەشاندە سەرملی بەراز، دەمە تەور لە گازەرەی ملی چەقی، دەسکی تەورەکەی پێ ڕانەگیراو لە گەردە ملی بەراز بۆی دەرنەهاتەوەو لە دەستی دەرچوو، بە سەر پشتی دێڵە بەرازەدا لەپەو روو کەوتە خوارێ، بە پرتاو شاڵاوم بردو پەلاماری بەرازەم دا.. لەتاو مل کورتی خۆی نەی دەتوانی یەکسەر وەربچەرخێت، دەشم زانی گەر ئاوڕ بداتەوە ئەوا تیرەی پشتی دەپچڕێت و قوتار دەبین؛ بۆیەکا خواوراستان هاتمە دەست و لەو دیوەوە خەنجەرم لە بەر بینی چەقاند، بەدەم تێڕامالین و ڕاوەشاندنی بەژنی خەنجەرەکەوە لە بەر بین و قوڕ قوڕاگەی، مشتووەکەی بەدەستمەوە شکا، قەڵەم بازدێکم دایە پشت بەرازەو پڕم دایە کەمەری هەمین دام بە شانما، رووەو ئەودیو دار چڕەکان تێم تەقاندو بۆی هەڵاتم هەمینم حەشارداو، لە نێو قەدی دەوەنەکانەوە جا بۆی هاتمە پێشێ، کە ڕوانیم دێڵە بەرازە لەناو ئەو چاڵەی بە چەپۆك و شفرە بە دەوران دەوری خۆیدا هەڵی دڕیوە لە خوێناوی خۆیدا گەوزاوەو وا لنگە فرتێیەتی، هەمین بانگی کردمەوە دوواوە، خۆی هاویشتە ناو باوەشم و باسکی لە گەردنمەوە ئاڵاند.. رەو شوێنی بەرچاپی و پشووی دڵ ئارامی هەنگاوم نا، وەك مناڵێك لە ناو باوەشما هەڵ بلۆقی یەوەو خۆی فڕیدایە سەر پێخەفەکان، بەدەم تریقانەوەی سەر. فرازی یەوە هەستایەوەو هەر دوو باسکی ئاڵاندە ملم، برێك خۆی لە زەوی بەرزکردەوەو بە بەرۆکما هەڵ زنا، سۆزی خۆشەویستی تینی خۆڕاگرتنی لەبەر بڕیم و مورەغەی پشتمی بەرەو هەمین چەمانەوە، دوای ساتێکی دی دڵنەوایی ئەم جارەی بەوە دامەوە کە بە نازەوە ووتی: جووتە توونەڵە بەرازەکە دەبەینەوە بۆ ناو ئاوایی سەگیان تێ بەر ئەدەین، جا بزانە دەبێتە چ قارەو قیرەو بەزم و ڕەزمێك، ئەهاه، لە وانەیە سەگ خاوەنی خۆی نەناسێتەوە..

هۆش و ژنەفتی میوانەکان رووابوە دەم و دووی پیر وەیس، هێندە تامەزرۆی بەدەستەوەدانی ئەنجامی سەرگوروشتەی رووداوەکانی بووبوون، لە تاواندا بێ ئاگا لابەلایی دەستیان بۆ قاشە ترۆزی یە چەمیلەکەی دەست دڵشاد ڕادەکێشا کە بۆی پاك دەکردن.. پیرە تازە شان لەسەر سەرین دا ئەدا، بینی ناوەتە بەر هەورازی یادکردنەوەی داستانەکانی ڕۆژگاری ڕابووردوویەوە، دووکەڵی لە دووا جگەرە هەڵسان، هۆش و هەست و بێخی دڵ و دەروونی تێکەڵ بە باس خوازی هەمین کردبوو، وەك تارمایی هاوسەرەکەی بێتەوە بەرچاو بە نەرێکەوە لەژێر لێوەوە لەدەمی ترازا: ئادەی هەمین قولێك جگەرەی کە لەو توتنە بۆندارە بێکە، هێندەی نەمابوو بسکەی سمێڵی میوانان بێتە جوڵە، بە پرتاو دڵشاد ترۆزی و کاسە خوێی لەبەردەم دانان و گورج ووتەکەی لە دەم باوکی بەیەك دوو بەڵێ بەڵێی بان یەك قۆستەوە. باشە وا قوتوەکە پڕ دەکەمەوە لەجگەرە. پیرە زیاتر پاڵی لێ دایەوەو دەستێکی کردە نیرگەی ژێر شەویلگ و چەنەی بە لۆمەیەکی سەرزەنشت کاری مەیلەو گڕوزاندنەوەوە هاتە گفت و ووتی: ئەی.. ئا ئەو هەمینەیە دایکی تۆ کورم.. ئێستەش تۆ پێم دەڵێیت کاڵەك خۆری یان بیسان ڕن..! نەخێر کاڵەك خۆر نیم.. بیستان ڕنم..!.

قاقای پێکەنینی میوانەکان پەتی خەیاڵی مام وەیسی نەپساند شانێکی باداو ملی جەڕاند، سەرینی لە پاڵ پشتی خۆیەوە کەمێك بزواند، روو بە رووی میوانان هاتە سەر چۆك و هەڵوێستەیەکی بۆ کرد.. قایل نەبوو لە ناوقەدی هەورازی بیرەوەری یەکانیا پشوو بە خۆی بدات، بە نیمچە تەکانێك بستێك ئەژنۆکانی بە تەریبی بەرەو پێشەوە خشاند، دەیەوێت بگاتە لوتکەی مەرامی مەبەست... هەمدیسان بەدەم پێشکەش کردنی جگەرەی توتنە بۆندارەکەوە لە دووریانی گێڕانەوەی داستانەکەیدا بێ خۆ گیر کردن هەڵوێستەیەکی تری بۆکردو جا هەنگاوی بەرەو پێدەشتی مەرِ ژیانی ئەوین داری دوو بە دووی خۆی و هەمین هەڵگرت و کەوتە ڕەو:

چەرمەسەرێی گوزەران وای پێ ڕابینی بووم چەند ساڵێکیش دوای دارو دەستەك برین، کێشەی ڕاگوزاری بە کاروان لە تەك تیرەشانی ڕۆژهەڵاتی چیای گڵەزەردەدا بەرمە سەر، ساڵێکیان هێشتا دووا هەناسەی هاوین تازە خەریك بوو هاڵاو لە سەرو ملی وەرزی پایز بپرژێنێ و دەست و مووچی بەرێوەکردن و پێشوازی لە یەکتر بکەن، رەوتی ڕۆژگار لەتاو تەمەن کورتی هێندەی لوشکە لوشکی کەرە زەرێك چاوی بە خۆردا دەخشاند... جارێکیان لەو کاتەوە زەردە چاوشارکێی سەرو شێوەی خۆی پەڕاندە ئەو دیو دەم کەلی خۆرئاواو ڕۆشنایی تاڵە زێڕینە لاوازە

بەجیٚماوەکانی لەژێر باڵی تاریکی شێوان‌دا نەوی‌و توایەوە، ئا لەو دەمەوە کاروانی گەچ کێشان لە دامێنی کەنار شارەوە کەوتە ڕێ بەرەو دێ‌ی (ڕەبەتە)ی ئەم دیو (تلەزەیت)ەوە... نزیك بێستانەکەی ئەو بەر (زرگوێز) بوینەوە بۆ شەو بەکێوی وڵاخەکان لامان‌داو سەرخەوێکمان شکاند، هەر ئەوەندەی کاروان کوژە یەك دوو سەرە تاتکێ‌ی ئاوقەدی باڵی چیاکان کرد، کاروان لە بنارەوە بۆی کەوتە جاں.. هێشتا ڕوونی بەربەیان دری بە دەیجوور نەدابوو، پێشەنگی قافڵە بارە گەچیان لێواو لێوی شەڵتەکان دار ماڵ ئاخنی بوو، کاروان ڕووی بەرەو شار وەرچەرخاندو بەرەو دووا ڕێگایان دایە بەر.. ئێسترە بۆزی مەر ئێمەش هێندە لە هەڵەت‌و پلەکان‌دا سەرسم‌و نووچێ دابوو، پەی زەن‌و شەلی ئێسترە ماڵ وێران منی کردبوە دووا کەوتەی پێشکەوتووان.. سەرەتای کاروان نزیك شار تۆزی دەکرد، کۆتایی‌یەکەی بە ئێمەی جێ‌ماو لای بێستانی خاوەن دوو گەماڵە بازەو بۆرەوە گرێ کوێرە دابوو، هەر ئەوەندەم زانی خاوەن بێستان وەك کارچلك هەڵ تۆقی‌و تێ‌ی خوڕیم: ئەرێ گەماڵ باوك ئەوە ئێوە بوون، ئەم شەو بێستانەکەمتان ڕنی؟. براو کوڕانی لێم دەرپەڕین، بە گەماڵەکانەوە ئەوان نیو دەستەو من تەنیا باڵ، سوێند نەما بە ئاسمان‌و لەسەر زەوی کە من نەبووم‌و پێ‌بەرێم لەوانەی بێستانیان ڕنیوە دەستم بەر کاڵەکتان نەکەوتوەو تامم نەچێشتوە، نازانم تامی ئاوە، شیرینە، مزرە، زرگن، گەیون، کرمۆڵن چی... لاڵانەوەو پارانەوە دادی نەبوو، پەیتا پەیتا بارە گەچەکانیان دەڕشت، کابرای کەتەو براکەی بە نیازی خراپ لێم هاتنە پێشێ، کوڕانیش پتر بازەو بۆرەیان لێ تیژکردم، لەناو لاق گرتن لە شوێنی خۆم هەڵ دەپەڕیم‌و کەوتبومە هەڵەکە سەما، گۆچانەکەم بەهەر چوار لادا لێ ڕادەوەشاندن‌و بە دەوری خۆما سووڕم دەخوارد، شەلم کوێرم ناپارێزم کەوتمە بابە خولێ‌و دەیان جوغزی بەرگریم کردە پەرژینی خۆم، سەرە گێژی زێنی بۆ‌هێنام خستمیە ڕەت‌دان، هێندە بەم لاو بەولادا ڕەتم ئەداو دەکەوتم‌و هەڵ‌دەستامەوە خەریك بوو لەناو قەپی گەماڵان قەڵەمی ئەژنۆم بشکێ‌و بتاسێم، سەربارەی ئەم بەزمەی لەتەك گەماڵان‌دا پێ‌یان گێڕام، کردمیانە سەماکەری خۆیان، بە پاڵ لەم‌لا دەیان بردم بۆ ئەو لاو لەولاش ئاوەژوو پاشەوپاش دەیان هێنامەوە.. هەر ئەوەندەم خۆش بوو دەست هەڵ‌بێنمەوەو یەك دوو گاڵۆکی مزریان تێ بسرەوێنم، گاڵۆکیان لە دەست گرتم‌و بە ئەژنۆ شکاندیان – ئاخ دەستی شکاوم بۆ خەنجەرەی مشتو شکاو – وەك بە کڵاو بم‌گرن کەوتمە بەردەستیان، مەشکە ژەندی‌یەکی چاکیان پێ‌کردم، گەر فرێ‌یان نەدامایە نێوان پەپکێ تەپە گەچە ڕوکراوەکانەوە لەوانە بوو هەر چوار پەلم بپسێنن‌و لە بن‌دا دەری بێنن، هێندەیان شەق بۆ داهێنامەوە نافەکی شرواڵیان پچڕاندم‌و خۆشم نەم دەزانی ڕاست‌و چەپم کوێ‌یە.. شل‌کوت‌و بێزاری عەمریان کردم، شڕو شیتاڵیان بە بەرەوە نەهێشتم، هەموو گیانم تێك‌شکاو لە پەل‌و پۆ کەوتم، وەك کەلاك لەو ناوەدا تووڕیان دام، وەلا کەوتن لێم، بە نیوە مردوویی مامەوە تا دەمەو ئێوارەیەکی درەنگ، بە کولە مەرگێ هەرچۆنێك بوو وڵاخەکانم هەوسار کردو بە سەر شکاوی‌و ئانیشك‌و سەرچۆك دڕاوی‌یەوە بە باری بەتاڵ ڕێ‌ی شکستەم بە بەزیوی گرتەبەر، پاشەکشێم کردو بەرەو ماڵ ملم نا، لەشی وڵاخەکان لەناو خاوەنی دووا کەوتەیان داهێزرابوو، بزماری ناڵی ژێر سمیان لە ئاستی ڕێگاکەدا سوابوو، بە تەکە تەك نیوەشەو خۆم کرد بە ژووردا، حاڵ‌و حیکایەت لەمە ئافرەت، هەمین لە دە دوانزە لاوە لەشمی بەنیوە نمەك پینەو پەڕۆ کرد، کراس‌و دەرپێ‌ی درێژی بلوری بۆ درو بووم، پۆشتەی کردمەوە، سەرو بنی ڕاوێژی بەوە دەرەوانەوە ئەمجارەیان لەگەڵ کاروان‌دا نەکەومە ڕێ، تا تووشی چەرمە سەرێ نەبم، خۆ بەخۆ بە تەنیا بچم بۆ گەچ کێشان، دووای دوو سێ شەو سەر لەنوێ خۆم‌و وڵاخ ساز بووین، کەوتمە گەشتی تەنیا، زەردە هێندەی کلکە بێڵێکی ماوە لە ئاسۆی دەم‌کەلەوە دابکشێ، زوو کەوتمە ڕێ، بێ شەو بەکێو، هێشتا کەڵەشێر تەپە تەپی باڵی بۆ یەکەم قوقەی خەوتانی لێك نەدابوو، بەر لەوەی بگەمە شوێن شەرگەی لای بێستانی کابرای کەتە بۆرەوە، دەروانم تارمایی زەلامێکە لە دوواوە خێرا پێ هەڵ دەگرێ‌و هەنگاوەکانی بە گورجی ڕێگەی نێوانمانی دەپێچایەوە، وڵاخەکانم لێ ڕاگرت‌و بەرایی ڕێگەم لێ بەست.. گاوەخانە جووتێکی مابوو بێتە بەرەوە بەدەم خوڕەتاندنی ڕەوتە لۆقەوە بە هەنسکە برکێ هاواری کرد: مەڕۆ وەیسە..!. هێشتا پەردەی گوێم لە لەرینەوەی بیستنی مەڕۆ وەیسەی دەنگی هەمین نەکەوتبوو، ئاگر بەربووە جگەرم‌و بە پەلەپروزێ بەرەو پیری ڕام کردو توند گرتمە باوەش، چی بووەو چی قەوماوە بۆ وا بەم شەوە ڕەدووم کەوتووی، تاوێك خۆی لە باوەشم‌دا گیرداو کپی پشووەکەی بە سۆزی نازێکەوە ڕەواندەوە کە ووتی: منت لەبیر چوو بوو، ئەوا بە پێ‌ی خۆم پێت ڕاگەیشتم‌و هاتم بۆ لات، حەزم نەکرد ئەم سەفەرەت بە تەنیا ڕێگە بگریتە بەر، وا ئەو دوو گەزە بلوری‌یە ماوەی کراس‌و دەرپێ‌کەشتم هێناوە نەبادا خوانەخواستە ئەمجارەش شڕو شیتاڵمان لەبەر ببرن.

بە تەگبیری هەمین وڵاخەکانمان لە پەنا پەرژینی باخەکەدا مۆڵ دا، دامێنمان گرت‌و بە لارێ‌دا هەڵکشاین، هەوارگەی پێلاغمان لە گوێ ئەستێڵەکەی بەر کارێزەکەدا بێ خشپەو چرپە خست، خۆم لێ ڕووت کردەوەو بەکراس‌و دەرپێ‌ی درێژی سپی‌یەوە لە نزیك بناوانی ئەستێڵەوە چیچکەیەکم بۆکرد، سەرپۆشەکەی هەمینم کردە لەچك‌و دەماخم هەڵبەست، هەمینیش بلوری‌یە سپی‌یەکەی ئاو دامان لە خۆیەوە پیچا. بووینە دوو مردووی کفن سپی، لە سەرەو ژێرەی بەر ئەستێڵەوە بەرەو کەپری بێستانەوان خۆم تلۆر کردەوە، بازەو بۆرە لە خشەو خشپەی تل بوونەوەکەم کەوتنە حەپە حەپ، باخەوانان لە شیرین خەودا کت‌وپڕ ڕاچڵەکین، هەمینم هەمین تا خوا هێزی پێ دابوو یەك دوو خرتکە بەردی گەورەی بە توند هاویشتە ناو گۆم‌و شڵپ‌و هوڕی لە ئاو هەڵساند، لە کەنار بارستایی جۆگەلەکەوە بە هەنگڵە شەلی بە بەرگی کفنی سپی‌یەوە دووا بە دووای من خۆی کێش کرد بەرەو کەپرە، نەرەیەکی بە سەردا کردن‌و قیژاندی: ئێمەین خێوی ئەم کارێزە، ئەمە کانی‌یە خێوەیە کانی‌بە خێوە. چ ڕایەکتان دەکەوێ خاوەن کارێزو بەزاوو بێستان بن.. هەڵبەتە مام وەیسی بێ‌کەس نە نەبەدی دێوو درنج‌و خێوی نیە.. هەر لەتەك قیژەی هەمین‌دا خۆم گرمۆڵە کردو بڕێك تەپاو تل‌و چەپۆکانم لەسەر پێ‌خەفی ژێر ساباتەکەیاندا بە ناویاندا کرد، بازەو بۆرە بە قروسکە قروسك لە ترساندا قوچاندیان، وەك تیسکەی تفەنگ بۆی دەرچوون‌و سەرەو لێژ لەقەیان لە ئەستێرە ئەداو هەر لۆقێکیان کردە هەزار.. بڕێکی دی هەمین نە کەپرەکە نزیك بوەوە، هەر لەگەڵ نەرەیەکی کەی کرد بە سەریانداو تێ‌ی خوڕین – بێ وێژدان ئێوە چۆن گەلەکۆمەکی لە کابرایەکی وەك وەیسەی گەچ کێشی بەستە زمان دەکەن – لەرزی بۆ هەمویان بڕی‌و زارە ترەك بوون، کەتە زلەی باخەوان حەپەساو

ـیجو روو لیی کەوت بە زەویداو بورایەوە. برای خاوەن بێستانو کورانی چۆقە جۆقی ددانیان دەهات، زەوی نەی دەگرتنە خۆی. دووا بە دووای گەماڵان بۆی هەـتن. ئاسك بە تۆزی پێیاندا را ناگات، کەس نەیزانی ها لێرە ملیان شکاوە یا موی.. هەمین قەڵەم برەکەی لێ وەرگرتم، پڕ بەپڕی مشتی پڕی دایە نافەکی شرواڵی کەیرو لەناو دەستیان لوولی دا، دەوران دەور لە دوواوە بۆ ئەتلك لەبن‌دا بۆی قرتاند، ـرچە دراوەکەشی بۆ ئاخنیە ناو سەرینەکەیەوە.. لاپێیەکم لەژێر سەری کابرای کەتەوە تێوەژەند دەت ووت بە دەلاقەی زلی شرواڵی دراوەوە ماوێتی لە حەوت ـنن راست بێتەوە... بێ تەماکاری لە دوو کاڵەك زیدەتر نەشیا بۆمان لە بێستانی ـکەینەوەو زیانیان لێ بدەین، هەمین تەپکە گەچە رژاوەکانی ئەو ناوەی راماڵیو حرکردەوە، دوو باری لێ پێك‌هێنان، رووەو شار رێگەمان گرتەوە بەر، پەیجور جەرگی نوتەکی شەوی هێشتا شەق نەکردبوو خۆمان کرد بە ماڵ‌داو هەمینم دەرگای حر داخست.. بەدەم خەندەیەکی لە خۆ بایی‌بوونەوە بە ئۆخەیەکی پڕ بەدڵ زوخاوی ئو جەرگ‌و سینەی بە با داو ووتی: گەر ئاوەها بۆی نەچوینایە پەرێزی ترسیان بە هیچ جۆرێك ترست دەر نە ئەچوو، ئیدی گەر ترس لێمان‌نەترسایە هەرگیز تەسکینی بە دڵما نەدەهات..

دەی تا دەمەو چێشت هەنگاوێکی درەنگ سەر خەوێکی باشی بۆ بشکێنەو دووای تاقەت کردنی وڵاخەکان ئامادەی کاروانی نوێ بە لە تەك هەواڵان .

پیر وەیس هەروەك بیەوێ تەزووی ئەژنۆ سڕبووەکانی هاتنە سەرچۆکی دەربکات لە شوێنی خۆی هەستایە سەر پێو سێ چوار جار دەستی بەسەر رانو کەشکە ئەژنۆی‌دا خشاند بۆ قولە پێڕ راست بوەوەو دەستێکی درێژکرد، بۆ قولێنەی ناو تاقەکەی پشت سەری میوانەکان .. قولێنەی لە بەر دەمیان‌دا قوت کردەوەو بە نووکی قەڵەم‌بڕ کەوتە گیانی گوێزی توێکل تەنك. دووا سەرنجی یادی رووداوەکانی بە دەم گوێز شکاندنەوە کاکڵەی پوختی پێشکەش بە هاورێکانی کرد :

دڵشاد بە دەم ئاو گێڕانەوە لووتە پێیەکی لە کەنار لبادی راخەری ژێر میوانان گیراو هەڵ نووتی‌و جامە ئاوەی لە دەست رژار پیرەی باوکی پەستی کوڕەی بەوە داپۆشی کە زەدەخەنەیەکی سەرزەنشتی ئاراستەی بەرۆك‌و سیمای میوانان کردو هاتە گوتن : زویر مەبن ئاو روناکی‌یە .. دیسانەوە تکای ئەوەشم لە بەرێزتانە کە زویر نەبوین نە ئەبوایە روو بە رووتان بمووتایە نەخێر بێستان رنم چونکە ئەو چەند بە سەرهاتەی من‌و هەمینی دایکی کاکە دڵم بۆ گێڕانەوە مشتێ بوو لە نموونەی خەرواری ژیانی گوزەشتەم .. سەد هەزار جار رووسپی بۆ گیانی خۆت‌و گۆڕت هەمین، ئەم خانوبەرە کۆنەم دەبینن هەمووی کۆی دەست رەنگینی هەمینە هەر لە سەرەتای ژیانی هاوسەری‌مانەوە وردە وردە پاشەکەوتی پارەی لە سەعلەم هەڵکەندن‌دا دابین کرد دەستەك‌و نیرگەی دارەڕای خانوومان وەدەست کەون .. گەچی دیوارو ناو تاق‌و رەفەو گڵ گەچی هەیوان‌و بەرهەیوانمان وەدەست هێنا لە هویەك موویەکی دەکردەوە تا ئەم کولانەیەی بۆ پێکەوە نام، تەمەنێکی دوورو درێژمان پێکەوە تیا گوزەران کرد .. ئێستەش سەر هەڵ دەبڕم کەف ماڵ‌و جێگا دەستەکانی ئەوم دێتەوە بەرچاو .. ئیدی تۆ دڵشاد چۆن هەڵم دەفریوێنی‌و لە خشتەم

دەبەیت، خۆشتان زۆر باش دەیزانن تازە من لە ریزەی ئەوەدا نەماوم دڵم بۆ ژن لێدا، بە تایبەتی دووای خوالێ خۆشبووی هاوسەرێکی وەك هەمینێ .. گاکە پیر بوو هەوجاری لە ئەرمانیش‌دا بۆ راناکێشرێت .. گاسنی کول‌و سواو ناتوانێ نەك زەوی بەیار تەنانەت وەردیش دوو گاسنە بکات ..

ئێستەش بۆ وا دڵشاد ئۆقرەی لەبەر براوە، تەنگە تاوی چێم دەکات، پێم وانێ پێوەری خۆشەویستی ئەوان بێ خانوو بەرەی نوێ هەرگیز سەقامگیر نابن، دابڕینی منیش لێتان هیچ کووڕییەك بە هەڵ‌و مەرجتان ناگەیەنێت .. کەواتە لە منەوە پشت ئەستوربەو تا زووە کاری ئەمڕۆ مەخەرە سبەینێو دەبڕۆ بە خوام سپاردن بووکی خۆت بگۆیزەرەوە سەرەو فەڕ بن .

هەڵ هاتنی تاڵ تاڵ لە گزنگی خۆری بەربەیانی بەسەر – هاتەکانی تەمەنی پانو پۆری باوە پیر وەیس، بریسکەو درەوشانەوەی ئەستێرە داکشاوەکانی بیرو خەیاڵی دڵشادی کوڕی ڕەوانەوەو لە چاو بزر بوون.

هەزاران جریوەو تروسکەی ئەستێرە گەشەی ئاسمانی شەوان لەتاو دەرکەوتنی سەرە تاڵێکی رۆشنایی شەفەق ورە بەر ئە، دن‌و تەنانەت تارماییشیان لە ئاستی چاو دایەت‌و ئەتوێتەوە.

کارەساتی ساڵەها پیر وەیس بۆتە فەرشێکی کۆن‌و تووك هەڵداوو رایەڵ دەرکەوتوور شاش‌و تەنك‌و بێ بایەخە، ناگونجێ لە هەوارگەی نوێی بووك‌و زاوایەتیدا دڵشاد رای بخات‌و میوانەکان هاوڕێو هاوسێی تاف لاوێتی‌و تەمەن پیری مام وەیس بوون، لە مێژەوە مافوریان دوای چنینی بە سفتی دیبوو .. لەوەوبەر گەلەك جار لە تەك وەیسەدا میواندری یەکتریان بە دڵ پێشوازو بەرێ کردبوور دڵ لە دڵ ئەروانێ. دۆستایەتی تەمەن بەرین خۆشەویستر دوای پەفش بوونی خورەتاوی کارەساتەکانی ژیانی دێرزەمانی پیر وەیس بە سەر زەمینەی کۆڕی دیدەنی‌و میوانداریتی‌دار پەر لەوەی زۆر لە پێشوازی کردن‌و بە پیرەوە چوونیان، بە گەرمتر بەرێیان بکات‌و بە یەزدانیان بسپێرێ رای هەموان سەرجەم لەوەدا یەکانگیر بوەوە کە گرفتی خۆبەخۆی خۆیانیان دایە دەست دروشمی کارامەیی‌و ریش چەرمووی پیرو ەیس‌و هەرگیزاو هەرگیز باوك‌و فرزەند لە یەك نابن ..

لە تەك هەستانی میوانەکاندا پیر وەیس دەستێکی بەناو رەفە بەرزەکەی ژوور تاقەکانەوە گێڕاو پریاسکەیەکی گەرد لێ نیشتووی دۆزیەوە، بە دەم رۆشتنی میوانانەوە بەرەو هەیوان پریاسکەی بەسەر لەپە دەستیا تەکاندو قولفی گرێکەی ترازاندو کوژەکە شینەکەی ناوی دەرهێناو ماچێکی بەکوڵی کرد .. هێندەیان نەمابوو بگەنە بەر دەرگای حەوشە، مام وەیس دڵی پڕ بوو، گەر ددانی بەخۆی‌دا نەگرتایە لەوانەبوو بە دەم گریانەوە بڵێ : ئا ئەم کوژەکە شینە چاوەزارەیە هەموو مەرامی هەمینێ بوو، لەوەتەی دووای لە مەمك برینەوەو کەچەڵە بوونی دڵشاد بە هەمودو ئاواتێکیەوە هەڵی گرتۆتەوە بۆ کوڕی دڵشاد .. وا منیش ئومێدو هیوای هەمینە لەوەدا دەبەمە سەر، خوا حەزکات لە دوای ساڵێکی دیکە لەبری نەنکە هەمینێ ئەم کوژەکە چاوەزارەی بکەم بە بەرۆکی کوڕەزاکەم‌دا جا ئەوسا لێیان دانابڕێم‌و لاناکەوم. تەنیایی تەمەن پیریو ئەوینی رابوردووم بە دەم گڕوگاڵ‌و شنەو خەندەی سەر لێوی نۆبەرەی نەوڕەزی دڵشادەوە تەسکینی دڵی خۆم ئەدەمەوە .